

Thema-luokitus Lasten-ja nuortenkirjat

*Dokumentin esimerkit on tehty havainnollistamaan
Thema-luokituksen käyttöä eivätkä ne edusta ainoita
oikeita luokituksia esimerkeiksi valituille kirjoille.*

Me välitämme

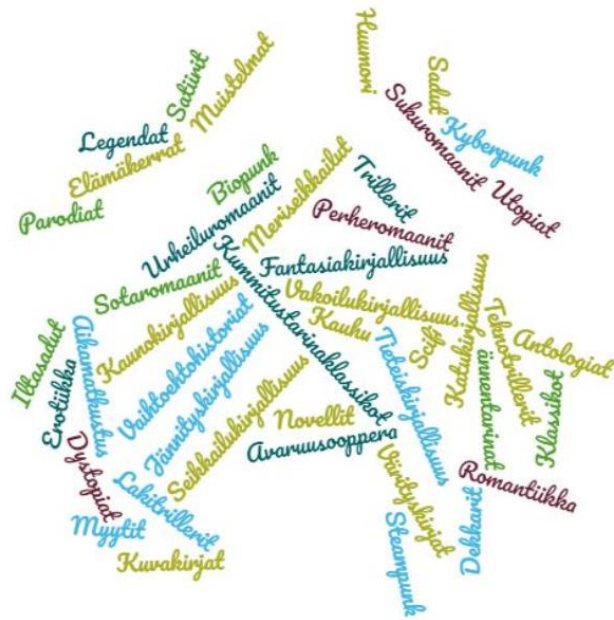
Miksi Thema-luokitus?

- ▶ Thema-luokitus mahdollistaa kirjan paremman löydettävyyden.
 - Verrattuna kirjastoluokituksiin Thema on tehty kaupallisista lähtökohdista.
 - Työkalu kirjamyynnin tueksi verkkokauppaan, lukuaikapalveluihin sekä kivijalkakaupan asiakaspalveluun
- ▶ Kansainvälinen luokitus
 - Laajaa (kansainvälistä) valikoimaa asiakkailleen tarjoavat verkkokaupat ja lukuaikapalvelut saavat Theman avulla tuotettua palveluihinsa yhden luokittelun riippumatta siitä, mistä päin maailmaa metatieto toimitetaan.
 - Theman käyttö laajenee jatkuvasti ja se on yleisesti otettu käyttöön mm. Euroopan maissa
 - E- ja äänikirjoilla Thema-luokitus on edellytys, että tuote pääsee myyntiin.

Mikä on Thema?

- ▶ Kansainvälinen, kaupallisissa kirjatietokannossa käytetty luokittelu
 - Käytössä mm. muissa pohjoismaissa, USAssa, Englannissa, Kanadassa
- ▶ Thema perustuu englantilaiseen BIC-luokitukseen
 - BIC on ollut käytössä kaupallisissa tietokannoissa 1990-lopulta alkaen
 - Thema korvasi BICin vuonna 2012
- ▶ Themaa hallinnoi [EDItEUR](#)
 - Kirjavälitys on EDItEURin jäsen ja osallistuu kansainväliseen Thema-työskentelyyn. Muutos- ja täydennysehdotuksia otetaan vastaan, ja suomenkielistä käännöstä voidaan yhä parannella.

- Moniportainen aihehuokittelu
 - Hierarkkinen, portaittain tarkentuva malli, jossa kategoriat muodostavat monitasoisen kokonaisuuden.
 - Yli 3000 aihekoodia
 - 20 pääkategorian alla
 - Annettua aihetta voi täydennetään lisämääreillä tarpeen mukaan
 - paikka, kieli, aika, koulutus, kohdeyleisö, tyyli
 - Kirja kuvaillaan niin tarkasti kuin on tarpeellista, ei niin tarkasti kuin on mahdollista
 - Suositus: max 5 aihetta

Aiheen kuvailu Theman avulla:

Kuusi sääntöä

1. Ensimmäinen aihe on teoksen olennaisimmaksi katsottu aihe

- Suositus: anna enintään 5 ainetta. Yksikin usein riittää.

2. Tarkoituksenmukainen tarkkuus

- Niin tarkasti kuin on tarpeellista, ei niin tarkasti kuin on mahdollista.

3. Sopiva määrä aihekategorioita.

- Useita aiheita käsittelevälle kirjalle annetaan keskeistä, pääasiallista sisältöä kuvaavat aiheet.

4. Anna lisämääreitä tarpeen mukaan

- Lasten ja nuorten kirjoille ikäsuositus
- Historiaa käsitteleville teoksille ajanjakso ja paikka
- Taiteelle tyyllisuunta
- Sanakirjoille kieli

5. Huomioi Theman ohjeistus

- Aihekohtaiset ohjeet löytyvät klikkaamalla *
<https://ns.editeur.org/thema/fi>

6. Huomioi konteksti eli koodin paikka kategorioiden kokonaisuudessa.

- Esimerkiksi scifille löytyy koodi aikuisten sekä lasten/nuorten kaunokirjallisuuden alta. Älä anna aikuisten kirjalle lasten/nuorten kirjojen Y-alkuista koodia tai päinvastoin.

Thema aihe	Historialliset romaanit Käännetty kaunokirjallisuus Muokkaa
Thema ajanjakso	Sotien välinen aika, n. 1919–1939 Muokkaa
Thema paikka	New York City Muokkaa

W	Elämäntapa, harrastukset ja vapaa-aika...	*
X	Sarjakuvaromaanit, sarjakuvakirjat, sarjakuvat...	*
Y	Lasten ja nuoret kirjat ja oppimateriaalit...	*
1	Lisämääreet: Paikka...	*
2	Lisämääreet: Kieli...	*

Lasten-ja nuortenkirjoille Y-alkuiset kategoriat

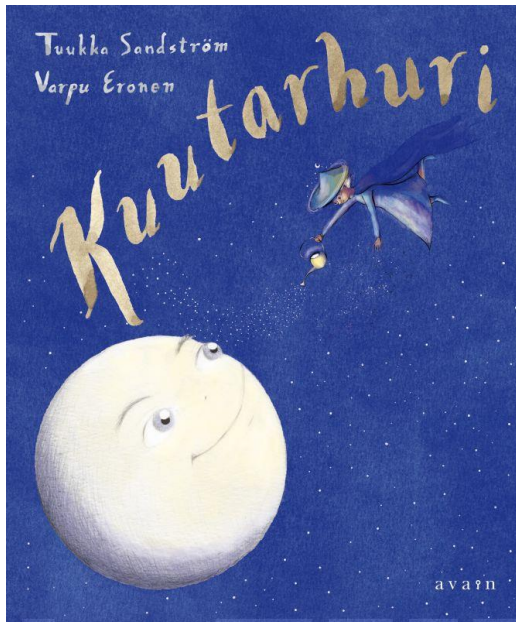
lisämääreistä (5-alkuiset) aina mukaan ikäsuositus

Koodi	Luokan nimi	?
Y	Lasten ja nuoret kirjat ja oppimateriaalit...	*
YB	Lasten kuva- ja puuhakirjat ja varhainen oppiminen...	*
YD	Lasten ja nuorten runous, antologiat, vuosikirjat...	*
YF	Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus ja tositarinat...	*
YN	Lasten ja nuorten tietokirjat...	*
YP	Oppimateriaalit...	*
YR	Lasten ja nuorten viitemateriaalit...	
YX	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet...	*
YZ	Lasten ja nuorten paperikauppatavarat ja sekalaiset tavarat...	*
5	Lisämääreet: Kiinnostus/kohdereyhmä...	*
5A	Kohdeyleisön ikä / taso...	*

Lisämääreet

- ▶ Aiheluokitusta täydennetään lisämääreillä tarpeen mukaan. Pakollinen on ainoastaan lastenkirjojen ikäsuositus.
 - Lisämääreet tunnistaa koodeista, jotka alkavat numeroilla
 - Lisämääreen antaminen edellyttää, että ainakin yksi aihe on valittu
 - **Paikka (1)**
 - Maantieteelliset alueet: maat, kaupungit, meret ym.
 - Suomesta mukana maakunnat ja isoimmat kaupungit
 - Yhteisöt: esim. EU, NATO ym.
 - **Kieli aiheena (2)**
 - Annetaan esim. sanakirjoille ja kielten oppimateriaaleille
 - **Aika, ajanjaksot (3)**
 - Vuosikymmenet
 - Ajanjaksoja, esim. 1500-luku, 1960-luku
 - Aikakaudet, esim. esihistoria, rautakausi
 - Maakohtaisia periodeja, esim. Suomen autonomian aika 1809-1917, Suomen sisällisota 1918
 - **Koulutus (4)**
 - Kouluasteet
 - Kansainväliset tutkinnot, esim. IB, GCSE, TOEFL, IELTS
 - Oppimateriaalit, esim. tekstikirja, kotiopetukseen, erityisopetukseen ym.
 - **Kohderyhmä, juhlapyhät, tapahtumat (5)**
 - Ikäsuositukset muodossa alkaen n. x vuotta
 - Juhlapyhät
 - **Taiteiden tyyllisuunnat (6)**
 - Maalaustaide, musiikki, arkkitehtuuri, sisustus ym.
 - Esim. retrotaide, rock, rokokoo

YF	Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus ja tositarinat... * Use all YF* codes with: one 5A* INTEREST AGE Qualifier; with PLACE 1*, TIME PERIOD 3* or INTEREST 5* Qualifiers where these aspects are particularly pertinent and significant; with appropriate non-fiction categories YN* or YX* to indicate key settings or topics of the narrative, but NOTE for ALL children's and teenage fiction the primary category MUST be an YF* code; with 5H*, 5J*, 5L* or 5P* qualifiers when these represent a significant topic or part of the appeal of the narrative; with 5X, where appropriate, to indicate material that may have themes or topics only be suitable for older or mature teenagers; with YB* to indicate the genre of a picture or chapter book; with YDC for fiction anthologies; YFZ* codes may be used to indicate special features of a fiction title. Prefer: X* codes for fiction told in comic book or manga form. See also: XADC Eurooppalaisen perinteen mukaiset sarjakuvakirjat: yleinen, klassikot, kaikenikäisille suunnatut..., XAKC Amerikkalaiset sarjakuvakirjat: klassikot, kulta-aika..., XAMC Manga: Kodomo..., XAMF Manga: Shōjo..., XAMG Manga: Shōnen...
YFV	Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: runotarinat * Use with: other YF* code indicating genre if possible. See also: YDP Lasten ja nuorten runous

➤ Aihe

- Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: runotarinat (YFV)

Kohderyhmä-lisämääre

- n. 5-vuotiaasta alkaen (5AG)

Koodi	Luokan nimi	
YBC	Lasten kuvakirjat... Use all YBC* codes for: highly illustrated books (typically colour throughout) for children in which the content (either fiction or non-fiction) is conveyed through the use of words and pictures in combination or through pictures alone. A 'picture book' differs from a 'book with illustrations', in that the pictures it contains are at least as important as the text (if any) and form an essential component of the book. Use all YBC* codes with: other codes from Y* sections as appropriate, for example, YNB for Picture book biographies, or YPCA21 for picture books that are part of a structured reading scheme	*
YBCS	Tarinalliset kuvakirjat... Use for: fully illustrated storybooks for children where the narrative is told mostly or entirely through pictures and where any text is totally dependent on the illustrations. Use with: relevant YF* codes to indicate the genre of story, as appropriate, or YN* or YX* categories as secondary codes for stories with specific themes. YBCS should usually be the primary or main subject when used with YF*, YN* or YX* categories. Prefer: X* codes for stories told in comic book or manga form. See also:	*

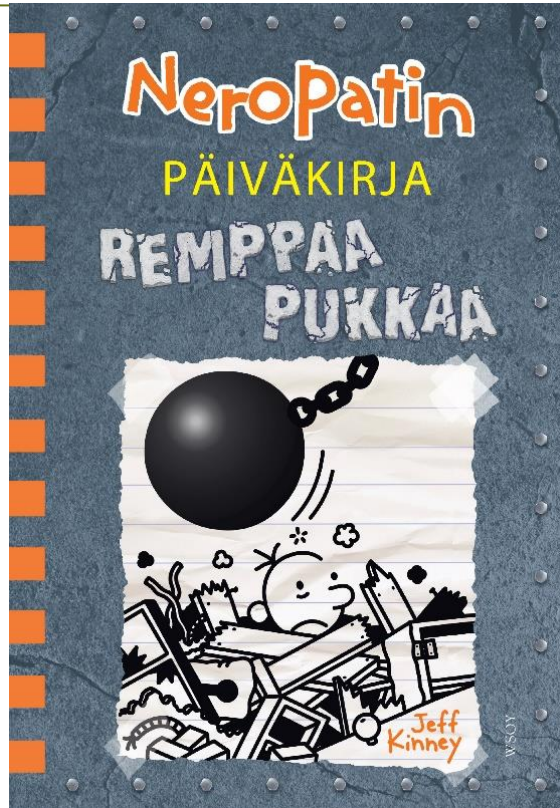
➤ **Aihe**

- Tarinalliset kuvakirjat (YBCS)

Kohderyhmä-lisämääre

- N. 2-vuotiaasta alkaen (5ABK)
- Jouluku (5HPD)

Koodi	Luokan nimi	
5	Lisämääre: Kiinnostus/kohderyhmä...	*
5H	Lomat, tapahtumat ja vuodenajat... Use all 5H* codes for: indicating that the content of a work is largely about or relates to the holiday, event or season, for example a book featuring a Christmas story would use 5HPD or a book about birthdays for children would use 5HKA, a romance story that is all about summer could use 5HRB. DO NOT USE: to create list of suggested titles for sale at a particular season (this is information that is conveyed elsewhere in the supply chain) if those titles do not have content relating to the 5H* code	*
5HP	Uskonnolliset pyhäpäivät... Use with: 5PG* codes for religious festivals or holidays associated with a particular religion that do not have a unique code	*
5HPD	Joulu...	
5HPF	Pääsiäinen...	

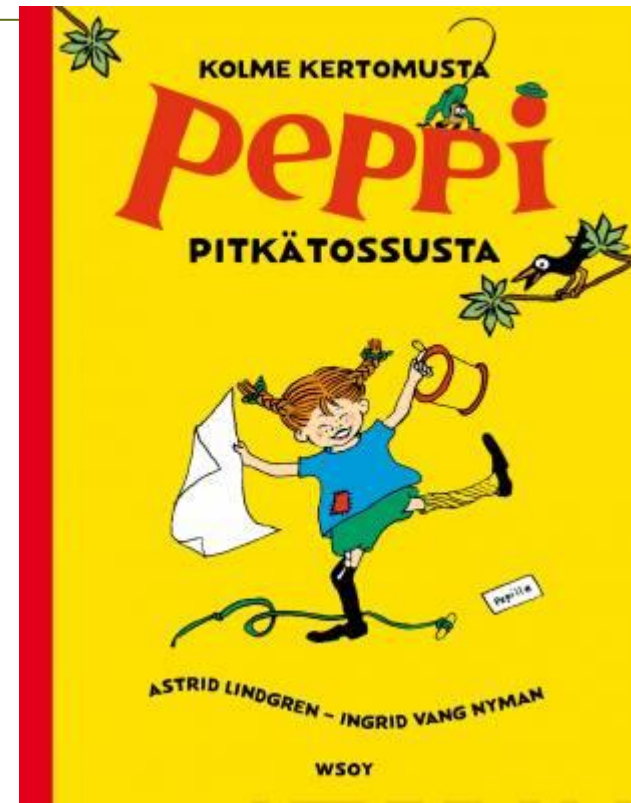

Aihe

Lasten/nuorten kaunokirjallisuus: huumori (YFQ)
 Lasten ja nuorten kuvitettu romaani (YBD)
 Lasten ja nuorten käännetty kaunokirjallisuus (YFZT)

Kohderyhmä-lisämääre

n. 9-vuotiaasta alkaen (5AK)

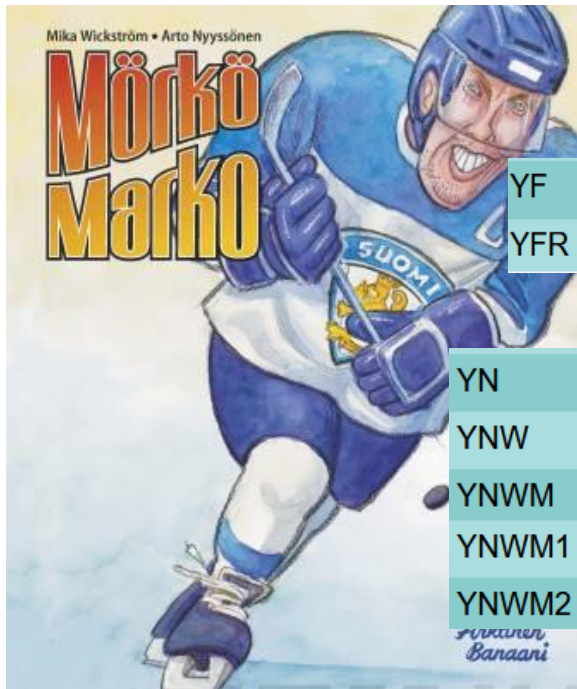

Aihe

Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: klassikot (YFA)
 Lasten ja nuorten käännetty kaunokirjallisuus (YFZT)

Kohderyhmä-lisämääre

n. 5-vuotiaasta alkaen (5AF)

YF

Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus ja tositarinat...

*

YFR

Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: urheilutarinat

YN

Lasten ja nuorten tietokirjat...

*

YNW

Lasten- ja nuortenkirjat: urheilu ja ulkoilu...

*

YNWM

Lasten- ja nuortenkirjat: talviurheilu...

YNWM1

Lasten- ja nuortenkirjat: hiihto

*

YNWM2

Lasten- ja nuortenkirjat: jääkiekko

Aihe

- Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: urheilutarinat (YFR)
- Lasten- ja nuortenkirjat: jääkiekko (YNWM2)

Kohderyhmä: N. 8-vuotiaasta alkaen (5AJ)

Ikäsuositus on jouduttu päättelemään esittelytekstin ja sivumäärän perusteella Kirjavälityksessä.

Koodi	Luokan nimi	?
Y	Lasten ja nuoret kirjat ja oppimateriaalit...	*
YN	Lasten ja nuorten tietokirjat... Use for: all general interest material not covered elsewhere and not designed specifically for school use. Use all YN* codes for: non-fiction works. Use all YN* codes with: INTEREST AGE 5A* Qualifiers, with relevant YF* code for fiction on specific topics, as appropriate	*
YNC	Lasten- ja nuortenkirjat: musiikki... Use with: STYLE 6* Qualifiers as appropriate	*
6H	Tyyli (H)...	*
6HA	Metalli, heavy metal Use for: any of the variant styles associated with metal	*

- **Aihe**
 - Lasten- ja nuortenkirjat: musiikki (YNC)
- **Kohderyhmä-lisämääre**
 - n. 5-vuotiaasta alkaen (5AG)

Tyyli -lisämääre

Metalli, heavy metal (6HA)

YFH	→ Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: fantasia...	
YFHD	Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: maaginen realismi	
YFHR	Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: romanttinen fantasia	*

YNX	Lasten- ja nuortenkirjat: mysteerit ja yliluonnollinen...	
YNXB	Lasten- ja nuortenkirjat: yliluonnolliset ja mytologiset olennot... Class here: monsters and legendary beings. Use all YNXB* codes with: YF* codes for stories about any of these creatures	*
YNXF	Lasten- ja nuortenkirjat: ufot ja avaruusolennot	*
YNXW	→ Lasten- ja nuortenkirjat: noidat, velhot ja taikurit See also: YFD Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: kauhu- ja kummitustarinat	*

➤ Aihe

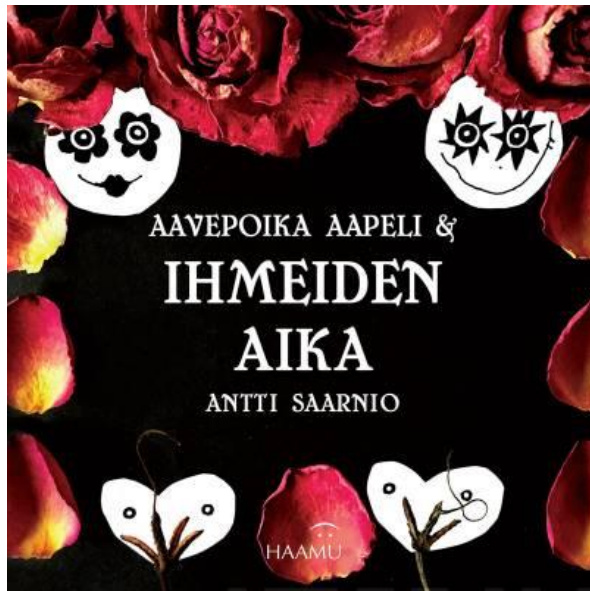
- Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: fantasia (YFH)

Mahdollisesti myös

Lasten- ja nuortenkirjat: noidat, velhot ja taikurit (YNXW)

Kohderyhmä-lisämääre

- n. 7-vuotiaasta alkaen (5AH)

YFD

Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: kauhu- ja kummitustarinat
 See also: YNXW Lasten- ja nuortenkirjat: noidat, velhot ja taikurit

► **Aihe**

- Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: kauhu- ja kummitustarinat (YFD)

Kohderyhmä: N. 9-vuotiaasta alkaen (5AK)

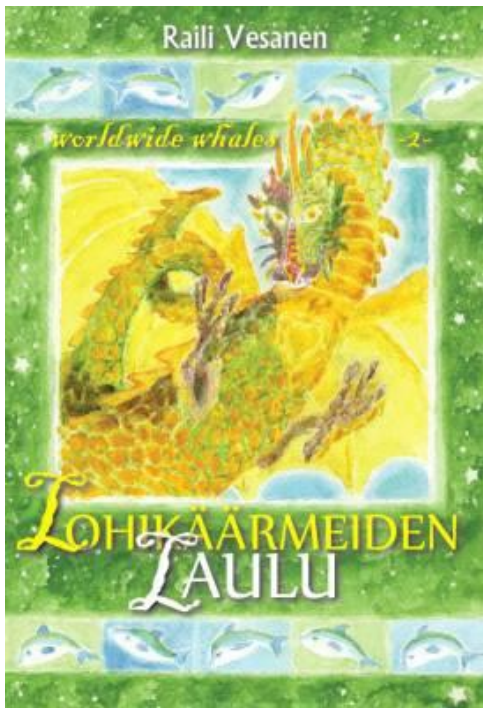
Aihe

- Lasten ja nuorten kaunokirjat: yleinen (YFB)
- Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: kuolema ja suru (YXG)

Kohderyhmä-lisämääre

- n. 5-vuotiaasta alkaen (5AF)

YX	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet... Use all YX* codes for: alone or with other Y* codes indicating type of book. Use with: appropriate YF* code for fiction dealing with these topics or issues	*
YXA	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: keho ja terveys...	*
YXB	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: LHBTIQ	*
YXC	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: sukupuoli-identiteetti	*
YXD	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: itsetunto ja itsevarmuus	*
YXE	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: tunteet ja mielialat	*
YXF	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: perheet ja perheongelmat...	*
YXG	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: kuolema ja suru...	*
YXH	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: suhteet (muut kuin perhe)...	*
YXJ	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: huumeet ja riippuvuus	*
YXK	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: vammaisuus, toimintarajoitteet ja erityistarpeet	*
YXL	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: fyysiset ja mielenterveydelliset tilat...	*
YXM	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: monikulttuurisuus	*
YXN	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: rasismi	*
YXP	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: monimuotoisuus, inklusiivisuus...	*
YXQ	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: kiusaaminen, väkivalta, hyväksikäyttö ja ryhmäpaine...	*
YXR	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: henkilökohtainen turvallisuus	*
YXS	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: kotoa karkaaminen	*
YXT	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: koulupoissaolot ja -ongelmat	*
YXV	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: opinto-ohjaus ja ammatinvalinnanohjaus	*
YXW	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: ensimmäiset kokemukset ja kasvaminen	*
YXZ	Lasten ja nuorten henkilökohtaiset ja yhteiskunnalliset aiheet: näkökohdat	*

YN	Lasten ja nuorten tietokirjat...
YNX	Lasten- ja nuortenkirjat: mysteerit ja yliluonnollinen...
YNXB	Lasten- ja nuortenkirjat: yliluonnolliset ja mytologiset olennot...
YNXB1	Lasten- ja nuortenkirjat: lohikäärmeet
YNXB2	Lasten- ja nuortenkirjat: vampyyrit, ihmissudet ja muodonmuuttajat
YNXB3	Lasten- ja nuortenkirjat: zombiet, kummitukset ja epäkuolleet
YNXB4	Lasten- ja nuortenkirjat: keijut, haltiat ja tontut
YNXB5	Lasten- ja nuortenkirjat: yksisarviset
YNXB6	Lasten- ja nuortenkirjat: merenneidot / merenväki

Aihe

Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: fantasia (YFH)

Lasten- ja nuortenkirjat: lohikäärmeet (YNXB1)

Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: toiminta- ja seikkailutarinat (YFC)

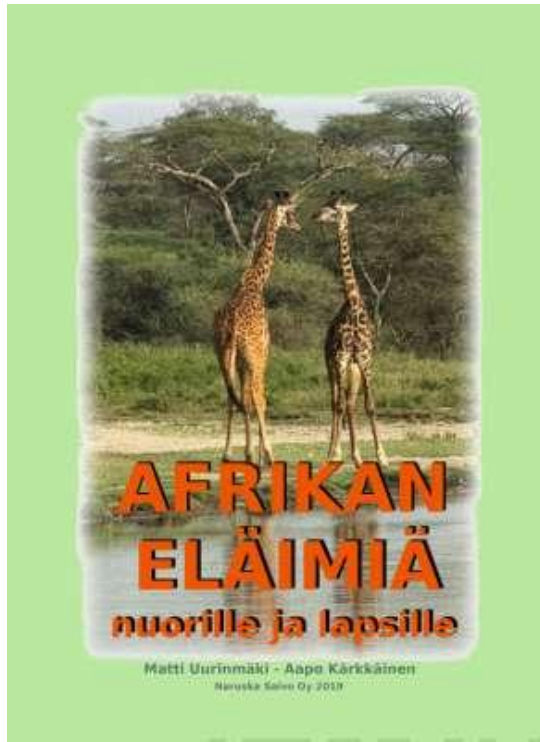
Lasten ja nuorten kaunokirjallisuus: rakkaus ja ystävyys (YFM)

HUOM: YX-koodit tarvittaessa käytettävissä

Kohderyhmä-lisämääre

n. N. 12-vuotiaasta alkaen (5AN)

Ikäsuositus jouduttu päättämään Kirjavälityksessä, perusteena N / nuortenkirjojen ryhmä

YNN	Lasten- ja nuortenkirjat: luonto ja eläimet...
YNNA	Lasten- ja nuortenkirjat: dinosaurukset ja esihistoriallinen maailma
YNNB	Lasten- ja nuortenkirjat: luonnonvaraiset eläimet ja elinympäristöt...
YNNC	Lasten- ja nuortenkirjat: ekosysteemit
YNNF	Lasten- ja nuortenkirjat: maatalan eläimet
YNNH	Lasten- ja nuortenkirjat: lemmikit ja lemmikkien hoito...
YNNJ	Lasten- ja nuortenkirjat: nisäkkäät...
YNNK	Lasten- ja nuortenkirjat: linnut
YNNL	Lasten- ja nuortenkirjat: hyönteiset ja hämähäkit
YNNM	Lasten- ja nuortenkirjat: matelijat ja sammakkoeläimet
YNNNS	Lasten- ja nuortenkirjat: kalat ja vesieläimistö
YNNNT	Lasten- ja nuortenkirjat: kasvit ja puut
YNNV	Lasten- ja nuortenkirjat: geologia ja meteorologia
YNNZ	Lasten- ja nuortenkirjat: avaruus, tähdet ja aurinkokunta

- ▶ **Aihe**
 - Lasten- ja nuortenkirjat: luonto ja eläimet (YNN)
- ▶ **Kohderyhmä-lisämääre**
 - n. 7-vuotiaasta alkaen (5AH)
- ▶ **Paikka-lisämääre**
 - Afrikka (1H)

Kiitos!

Kirjavälitys Oy
Hakakalliontie 10
05460 Hyvinkää
Vaihde 010 345 100
etunimi.sukunimi@kirjavalitys.fi
www.kirjavalitys.fi

Me välitämme

